

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 7. Quod modis peccetur in quartum decalogi præceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

recta ratio id ab illis postulabit, exhibere. Secundò superiores omnes vicissim teneri ad gerendam curam inferiorum tam in temporalibus quàm in spiritualibus, prout cuiusque officium postulat. Et quidem quod spectat ad temporalia, tenentur domini seruis alimenta præbere, mercedem debitam solvere, & alia præstare, quæ iustitia vel charitas ab illis exigit: quoad spiritualia verò procurare, ut in rebus ad salutem necessariis intruantur; ut à peccatis abstineant, ut festos dies debite sanctificent, & alia præcepta divina & Ecclesiastica seruent; nè in morbis sacramenta, & alia spiritualia subsidia illis desint.

In ista vero spirituali cura inferiorum certum est longè strictiorem esse obligationem pastorum & aliorum quibus id ex officio incumbit: de quibus suo loco agetur.

§. VII.

*Quot modis peccetur in quartum
Decalogi præceptum.*

CUM (ut initio huius sectionis dictum est) in hoc quarto Decalogi præcepto, non solum præscribantur ea, quæ inferiorum & superiorum mutua officia spectant, sed etiam alia omnia, quæ ad charitatem proximi pertinent; idcirco hic adnotare debemus peccata quæ hac & illa ratione huic præcepto aduersantur: & ut à peccatis charitati proximi oppositis incipiamus.

Peccant contra proximi charitatem, qui omittunt exercere opera charitatis, siue corporalia siue spiritualia in iis casibus, in quibus ad illa exercenda obligantur: qui in extrema necessitate proximum deserunt, qui illum ad grauem necessitatem redactum eleemosynis iuuare non curant: qui cum habeant multa superflua, nec ad vitæ, aut status conseruationem honestam ullo modo necessaria, in vanos ac inutiles sumptus illa expendunt, nec ulla, aut nõ nisi raras & exiles eleemosynas pauperibus erogant qui proximum peccantem corripere, illumq; à peccati statu

aut occasione abstrahere negligunt, cum possint & debeant, qui odia & inimicitias cum aliquo exercent; illis mortem aut aliquod malum optant vel imprecantur: qui injurias & offensas acceptas ex corde remittere nolunt: qui fide & verbo tenus cum inimicis reconciliantur; vel quamvis condonent offensas, exteriora tamen charitativa officia exhibere recusant.

Item qui ex invidia aut pravo aliquo affectu tristantur de proximi bonis, aut de ejusdem infortuniis letantur: qui ex prava quadam animi dispositione cum proximo discordant in iis, quæ bona & iusta sunt; aut verbis cum illo contendunt, veritatemque agnitam impugnant: qui se ab unitate Ecclesiæ, & obedientia summi Pontificis subducunt.

Item qui militant in bello, quod iniustum esse certum sciunt; vel in bello quidem iusto, sed cum prava intentione; v.g. ut expleant cupiditatem, libidinem, ambitionem, &c. vel qui in bello res sacras diripiunt; aut contra ius belli opprimunt, vel spoliant innocentes.

Item qui scandalum occasionem alijs præbent, illosque ad peccandum inducunt, sive id directe & expressa intentione faciant, sive indirectè aliquid agendo, unde sciunt alios ad peccandum fore inducendos.

Iam quod spectat ad specialia filiorum, parentum, & similibus personarum officia, peccant in primis filii, qui parentibus amorem, reverentiam, & obedientiam debitam denegant: qui parentes odio prosequuntur; mortem aut aliquod malum illis optant: qui in egestate illis subveniunt, aut in adversis opem & solatium ferre non curant: qui morientibus subsidia ad salutem necessaria, aut mortuis Ecclesiæ suffragia debita non procurant: qui eorum testamenta, & ultimas voluntates adimplere negligunt, aut nimis diu differunt.

Item qui parentes contemnunt aut irridunt; illos percutiunt, vel percussuros minantur; qui eorum iussa perpendunt, illis iusta & rationabilia precipientibus obedire renuunt.

Similiter contra hoc præceptum peccant omnes inferiores, qui superioribus obedientiam in iis rebus, in quibus illis subsunt, deferre nolunt.

Et ex aduerso contra idem præceptum peccant parentes, qui infantes exponunt: qui filiis indigentibus, nec sibi providere valentibus alimenta denegant: illos in rebus ad salutem necessariis non instruunt, nec instrui curant; qui illos ad peccandum vel iussione, vel pravo exemplo inducunt: qui illos peccantes non corripiunt; vel non nisi irati & furentes id præstant; qui avertunt illos ab aliquo statu perfectiori amplectendo, ad quem Deo inspirante vocantur; aut è contrà invitos cogunt ad statum religiosum amplectendum, aut Matrimonium contrahendum.

Peccant item Domini, qui alimenta aut mercedem servis debitam non tribuunt: qui illos in fidei rudimentis aliisque ad fidem necessariis instrui non curant; eos peccantes non corripiunt; imò potius ad peccandum impetio, aut pravo exemplo inducunt.

SECTIO V.

Explicatur quintum præceptum.

Non occides.

AD FACILIOREM huius quinti præcepti explicationem ea, quæ de illo dicenda nobis sunt, quinque paragraphis complectemur: in quorum primo explicabimus, quomodo præceptum hoc intelligi debeat: in secundo agemus de homicidio, & mutilatione sui ipsius: in tertio de homicidio vel mutilatione alterius: in quarto inquiremus quot modis peccetur contra hoc præceptum: in quinto denique investigabimus, quænam restitutio propter alterius iniustam occasionem, aut mutilationem facienda sit.

fit.

V 5

§. I.